

Sygn. akt VIII U 1747/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2017 r. w Gliwicach

sprawy M. W. (W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o odsetki

na skutek odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 5 września 2017 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. W. prawo do odsetek od należnej emerytury pomostowej za okres od dnia 13 sierpnia 2016 roku do 30 czerwca 2017 roku poczynając od dnia 25 czerwca 2017 roku do dnia 4 lipca 2017 roku;
- w pozostałej części odwołanie oddala.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt VIII U 1747/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 września 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., odmówił ubezpieczonemu M. W. odsetek za zwłokę w wypłacie świadczenia przyznanego decyzją z dnia 28 czerwca 2017r., wydaną w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 27 kwietnia 2017r. ZUS wskazał, iż z wyroku Sądu nie wynika prawo do odsetek, jak też wyrok został wykonany w ustawowym terminie, stąd odsetki od świadczenia nie przysługują.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się przyznania odsetek ustawowych od emerytury liczonych od każdego niewypłaconego świadczenia w okresie od 13 lipca 2016r. W uzasadnieniu odwołujący podniósł, iż w niniejszej sprawie możliwe było wydanie decyzji przyznającej prawo do emerytury, gdyż wnioskując

o to świadczenie wykazał wszystkie przesłanki pozwalające na jego przyznanie, co oznacza że ZUS ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w jego wypłacie. Stąd ubezpieczonemu należy się prawo do odsetek od 13 lipca 2016r. ZUS ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji przyznającej świadczenie.

W odpowiedzi na odwołanie, ZUS powołując się na treść art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podniósł, że świadczenie zostało ubezpieczonemu przyznane na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 27 kwietnia 2017r., przyznającego ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od 13 sierpnia 2016r. Nieprawomocny wyrok Sądu Okręgowego wpłynął do organu rentowego w dniu 26 maja 2017r. i stał się prawomocny w dniu 10 czerwca 2017r., zaś organ rentowy wydał decyzję wykonującą wyrok 28 czerwca 2017r., tj. w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił:

Ubezpieczony M. W., urodzony (...), wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury pomostowej z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Decyzją z dnia 15 września 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej, z uwagi na brak wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Po rozpoznaniu odwołania od powyższej decyzji, wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2017r. sygn. VIII U 1827/16, Sąd Okręgowy w Gliwicach przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od 13 sierpnia 2016r., uznając iż ubezpieczony w toku postępowania sądowego, w oparciu o zeznania świadków i akta osobowe, udowodnił, iż posiada wymagany 15 letni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Od powyższego wyroku strony nie wnosiły apelacji.

Wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 27 kwietnia 2017r. sygn. VIII U 1827/16 wraz z pisemnym uzasadnieniem wpłynął do organu rentowego w dniu 26 maja 2017r.

W wykonaniu powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 27 kwietnia 2017r., decyzją z dnia 28 czerwca 2017r. ZUS przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od 13 sierpnia 2016r. Organ rentowy w dniu 5 lipca 2017r. dokonał wypłaty wyrównania świadczenia za okres od 13 sierpnia 2016r. do 30 czerwca 2017r.

W dniu 25 lipca 2017r. ubezpieczony zwrócił się do ZUS z wnioskiem o wypłatę odsetek ustawowych za opóźnienie w wypłacie świadczenia, liczonych od każdego niewypłaconego świadczenia w okresie od 13 sierpnia 2016r.

Zaskarżoną decyzją z dnia 5 września 2017r. (...) Oddział w Z., odmówił ubezpieczonemu odsetek za zwłokę w wypłacie świadczenia przyznanego decyzją z dnia 28 czerwca 2017r., wydaną w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 27 kwietnia 2017r., wskazując, iż z wyroku Sądu nie wynika prawo do odsetek jak też wyrok został wykonany w ustawowym terminie.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji.

Sąd ustalił nadto, iż ZUS jako ostatnią okoliczność pozwalająca na wydanie decyzji przyznającej świadczenie potraktował uprawomocnienie się wyroku przyznającego prawo do tego świadczenia.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego oraz akt sprawy tut. Sądu o sygn. VIII U 1827/16, uznając materiał dowodowy za kompletny i mogący stanowić podstawę wyrokowania.

Stan faktyczny przedmiotowej sprawy nie był sporny.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje jedynie na częściowe uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było prawo ubezpieczonego do odsetek za opóźnienie w przyznaniu i wypłacie emerytury pomostowej przyznanej decyzją z dnia 28 czerwca 2017r. w wykonaniu wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 27 kwietnia 2017r. sygn. VIII U 1827/16.

Kwestie wydawania decyzji i wypłaty świadczenia reguluje art. 118 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 1383, ze zm.).

Zgodnie z treścią ust. 1 tego przepisu, organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Natomiast w myśl art. 118 ust 1a w brzmieniu obowiązującym od 1 kwietnia 2009r. a ustalonym ustawą z dnia 23 stycznia 2009r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 42, poz. 338), w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Według ust 2, jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1.

Po myśli ust. 3, jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 1, uważa się datę końcową dodatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów, wyznaczonego przez organ rentowy, albo datę przedstawienia tych dowodów.

W myśl ust. 4 przepisy powyższe stosuje się także przy dokonywaniu wypłaty wynikającej z decyzji ponownie ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość, z zastrzeżeniem ust. 5.

Zgodnie z ust. 5 wypłata świadczenia wynikająca z decyzji, o której mowa w ust. 4, następuje w najbliższym terminie płatności świadczenia albo w następnym terminie płatności, jeżeli okres między datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji a najbliższym terminem płatności jest krótszy niż 30 dni.

Z kolei podstawę prawną do wypłaty odsetek przez ZUS zawiera art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U.

z 2017r., poz. 1778, ze zm.). Przepis ten stanowi, że jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych – nie ustalił prawa do świadczenia

lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Jak ustalono w przedmiotowej sprawie, prawo ubezpieczonego do emerytury zostało przyznane prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 27 kwietnia 2017r. sygn. VIII U 1827/16.

Wyrok ten nie zawiera orzeczenia o odpowiedzialności organu rentowego, co nie zamyka ubezpieczonemu drogi do dochodzenia odsetek, jednak warunkiem zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności świadczenia jest ustalenie, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W ocenie Sądu z materiału dowodowego wynika, że ZUS nie ponosi odpowiedzialność za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji przyznającej prawo do emerytury pomostowej. Ubezpieczony domagał się przyznania prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych/. Dopiero w toku postępowania sądowego, ubezpieczony wykazał w oparciu o zeznania świadków oraz dokumentację z akt osobowych ustalono charakter pracy na stanowisku spawacza. Sąd musiał ocenić, czy praca ta była pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych. Przedłożone świadectwa pracy tej kwestii nie mogły rozstrzygać, bowiem zostały wydane w okresie, kiedy ustawa o emeryturach pomostowych nie istniała w obrocie prawnym . Sąd wskazuje, że przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków nie było dopuszczalne na etapie postępowania przed organem rentowym, a dopiero w toku postępowania sądowego.

Ogłoszenie wyroku w dniu 27 kwietnia 2017 roku również nie stanowiło wyjaśnienia ostatniej okoliczności. Sąd podał wówczas tylko ustne motywy rozstrzygnięcia. Organ rentowy mógł się zapoznać ze szczegółowym stanowiskiem Sądu dopiero w dniu doręczenia mu odpisu wyroku z uzasadnieniem , to jest w dniu 26 maja 2017 roku , Tę datę Sąd uznał za rozpoczynającą 30-bieg do wydania decyzji.

A zatem w niniejszej sprawie należało uznać, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Skoro orzeczenie Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 27 kwietnia 2017r. sygn. VIII U 1827/16, wraz z pisemnym jego uzasadnieniem wpłynęło do organu rentowego w dniu w dniu 26 maja 2017r., to decyzja ZUS z dnia 28 czerwca 2017r. przyznająca prawo do emerytury została wydana już po ustalonym cytowanymi wyżej przepisami terminie 30 dni który upłynął w dniu 24 czerwca 2017r., podobnie jak dokonana w dniu 5 lipca 2017r. wypłata wyrównania tego świadczenia.

Z tych względów – na podstawie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję przyznając prawo do odsetek od należnej emerytury pomostowej za okres od 13 sierpnia 2016r. do 30 czerwca 2017r., poczynając od 25 czerwca 2017r. do 4 lipca 2017r. Natomiast w punkcie drugim – na mocy art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. – oddalił odwołanie w zakresie żądania wychodzącego poza ten okres.

(-) SSO Teresa Kalinka